

Temarapport II om sikkerhetskritiske forhold ved krokcontainertransport

Vei rapport 2016/04 Tema

SHT har gjennomført en ny temaundersøkelse knyttet til sikkerhet ved krokcontainertransport basert på i alt 15 ulykker og hendelser. Nye liknende ulykker og uhell med krokcontainertransporter bekrefter behovet for bedret sikkerhet.

Krokcontainertransport er en transportløsning som gir god fleksibilitet med mange bruksmuligheter. Denne undersøkelsen bekrefter imidlertid at sikkerheten ved denne transportformen fortsatt er marginal. Containere løsner og faller av, og skadepotensialet er stort. Stabiliteten er også varierende, og kjøretøy med krokcontainere velter også selv om containeren ikke løsner eller faller av.

Gjennomførte belastningstester viser at sikring av container til lastebil og tilhenger ikke er tilstrekkelig med de faste låsesystemene, og rapporten dokumenterer flere sikkerhetskritiske mangler på krokcontainere, påbygg og tilhengere.

De samlede resultatene forsterker tidligere utgitt temarapport fra SHT om sikkerhetskritiske forhold ved krokcontainertransport (Rapport Vei 2012/03).

Det er ikke fastsatte krav til design av låsesystemer for krokcontainere. Den mest brukte standarden i markedet, SS3021:2014, inkluderer ikke krav til valg av låssystem, materialstyrke eller design, og gir heller ingen veiledning for sikker bruk og vedlikehold.

Alle aktører kan bidra til bedre sikkerhet ved krokcontainertransport. Produsenter, produktleverandører og bransjeorganisasjoner har vært involvert i undersøkelsen, i tillegg til transportvirksomheter og eiere av krokcontainere.

Undersøkelsen viser at systemer for innkjøp, rutiner for bruk og vedlikehold, samt kontroller av slikt transportutstyr basert på leverandørenes anvisninger må forbedres. Videre er det viktig at virksomhetene følger opp og legger til rette for opplæring av førere. Disse må ha kunnskap om farene ved å kjøre med dårlig tilpasset eller slitt og skadet utstyr, samt kunne vurdere behov for eventuell tilleggssikring.

SHT mener også at myndighetenes oppfølging og kontroll med krokcontainertransport er mangelfull, blant annet fordi låssystemene ikke omfattes av periodisk kjøretøykontroll.

I den første temaundersøkelsen om krokcontainertransport ([Rapport Vei 2012/03](#)) ble det fremmet tre sikkerhetstilrådinge, hvorav to fortsatt ikke er lukket. SHT mener problemstillingene i disse tilrådingene fortsatt er aktuelle.

SHT fremmer fem sikkerhetstilrådinge.

Sikkerhetstilråding

Sikkerhetstilråding VEI nr. 2016/08T

Med bakgrunn i undersøkelse av 15 ulykker/hendelser hvor krokcontainere har falt av eller kjøretøy har veltet, samt funn og konklusjoner fra testoppdrag gjennomført av SP (Sveriges tekniska forskningsinstitut) mener

SHT at de fastmonterte innfestingsløsningene, som er av de mest brukte, ikke gav tilstrekkelig sikkerhet i forhold til lastsikringskravene.

Undersøkelsen har også vist at det er et gap mellom myndighetenes og brukernes oppfatning om behovet for tilleggssikring.

Statens havarikommisjon for transport tilrår at Statens vegvesen avklarer om lastsikringskravene i forskrift om bruk av kjøretøy er oppfylt for nye og brukte krokcontainere når disse kun er festet med det fastmonterte låssystemet.

Sikkerhetstilråding VEI nr. 2016/09T

SHT har gjennomført sikkerhetsundersøkelser av flere ulykker med krokcontainertransport siden 2009. Undersøkelser viser at sikringen av containerne i mange tilfeller ikke har vært tilstrekkelig, og at containere derfor har løsnet ved sideveisbelastning. Svensk standard SS3021:2014 «Vägfordon – Rullflaksramar – Mått» er den standarden som de fleste krokcontainere på det norske markedet er bygget etter. Standarden omfatter ikke lastsikringskrav, men omfatter mål og kompatibilitet. SHT vurderer at den mangler vesentlige sikkerhetskrav til styrke for materialer og låssystemer, samt krav til veiledning for sikker bruk, vedlikehold og kontroll.

Statens havarikommisjon for transport tilrår at Norsk Industri i samarbeid med andre interesseorganisasjoner og leverandører tar initiativ til en revisjon av standard SS3021:2014 for å bedre sikkerheten.

Sikkerhetstilråding VEI nr. 2016/10T

Undersøkelser av krokcontainere og låssystemer for disse har avdekket at vedlikeholds- og kontrollrutiner hos transportvirksomheter og eiere av containere ikke er tilstrekkelig. Arbeidstilsynet har heller ikke hatt høy prioritet på tilsyn på dette området, og bransjen er ikke underlagt noen tredjepartskontroll av påbygg og containere. SHT mener dette er et område som er meget krevende for førers daglige egenkontroll, og at god

virksomhetsintern opplæring og oppfølging følgelig kreves for å ivareta sikkerheten. SHT ser behov for at Arbeidstilsynet i sitt tilsyn følger opp de aktuelle virksomhetene i denne ulykkesforebyggende aktiviteten.

Statens havarikommisjon for transport tilrår at Arbeidstilsynet øker tilsynet med transportbransjens vedlikeholds- og kontrollrutiner for krokcontainere og låssystemer.

Sikkerhetstilråding VEI nr. 2016/11T

Undersøkelsen har vist at det ikke er systematisk offentlig kontroll av tilstand på krokcontainere og innfestingspunkter på kjøretøyene. De fastmonterte låsene på kjøretøyene til krokcontainere må ikke dokumenteres ved førstegangsregistrering og har ikke vært et kontrollpunkt i forbindelse med PKK (periodisk kjøretøykontroll). Svakheter ved krokcontainere og påbygg fanges kun i begrenset grad opp av Statens vegvesens utekontroller når de utfører kontroll av lastsikring, og kun Arbeidstilsynet har hjemmel i sine forskrifter for tilsyn av krokcontainere og innfestingspunkter på kjøretøyene. SHT anser det som viktig at kontroll av krokcontainertransport gjennomføres helhetlig og rettet mot sikkerhet i alle ledd.

Statens havarikommisjon for transport tilrår at Statens vegvesen og Arbeidstilsynet samordner sin godkjennings- og kontrollvirksomhet av krokcontainertransport slik at den totale sikkerheten i alle faser ivaretas.

Sikkerhetstilråding VEI nr. 2016/12T

SHT har gjennom sine undersøkelser av uønskede hendelser med krokcontainertransport funnet at Statens vegvesen i flere tilfeller har bistått politiet med tekniske undersøkelser. Statens vegvesen mangler imidlertid et system for rapportering og systematisk læring på bakgrunn av denne informasjonen i etaten på landsbasis. Sett i lys av Statens vegvesens rolle som tilsynsansvarlig for trafikant og kjøretøy samt med sektoransvar for trafiksikkerhet, mener SHT at Statens vegvesen i større grad bør utnytte

kunnskap som erverves gjennom sitt bistandsarbeid til politiet, til å iverksette tiltak i egen etat.

Statens havarikommisjon for transport tilrår Statens vegvesen å etablere et internt system for rapportering og systematisk læring på bakgrunn av informasjon fra bistandsoppdrag for politiet.

Fakta

Sted	Rv 22 i Skedsmo i Akershus, E16 i Aurland i Sogn og Fjordane og andre steder på veinettet i Norge
Hendelsesdato	26.11.2014
Ulykkestype	Temaundersøkelse
Kjøretøy/trafikanter	Personbil, Vogntog slepvogn, Lastebil, Vogntog påhengsvogn
Type transport	Godstransport, Persontransport
Ulykkeskategori	Ulykke m/ kjøretøy over 7500 kg

Statens havarikommisjon (SHK) gjennomfører undersøkelser utelukkende i den hensikt å forbedre transportsikkerheten. Formålet med undersøkelsene er å identifisere feil og mangler som kan svekke transportsikkerheten, enten de er årsaksfaktorer eller ikke, og fremme sikkerhetstilrådinge. Det er ikke havarikommisjonens oppgave å ta stilling til sivilrettslig eller strafferettslig skyld og ansvar. Bruk av informasjon fra våre undersøkelser til annet enn forebyggende sikkerhetsarbeid bør unngås.